

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 29.12.2000
KOM(2000) 888 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Palvelujen sisämarkkinastrategia

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

Palvelujen sisämarkkinastrategia

1. TIIVISTELMÄ

Lissabonin Eurooppa-neuvosto pyysi komissiota ehdottamaan kokonaisvaltaista sisämarkkinastrategiaa palvelujen esteiden poistamista varten. Tämä tiedonannon on tarkoitus olla alkusykäys prosessille, jossa sisämarkkinat mukautetaan palvelujen tarjoamis- ja toimittamistavoissa tapahtuneisiin suuriin muutoksiin.

Tietoyhteiskunta on tuonut uutta dynaamisuutta palveluihin alentamalla tiedonvälityksen ja -saannin kustannuksia ja nopeuttamalla innovaatioiden leviämistä yli rajojen. Siksi sisämarkkinoilla on nyt paljon entistä enemmän mahdollisuuksia palvelujen kysynnälle ja tarjonnalla yli rajojen. Palvelujen vapaan liikkuvuuden ehtojen parantaminen edistäisi sisämarkkinoiden luontaisen dynamiikan hyödyntämistä ja parantaisi kilpailukykyä, kasvua ja työllisyyttä Euroopan taloudessa.

Tavoitteenamme on mahdollistaa palvelujen liikkuminen kansallisten rajojen yli yhtä helposti kuin jäsenvaltion sisällä. Tässä tiedonannossa esitellään kaksivaiheinen lähestymistapa tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Aluksi seuraavan vuoden aikana komissio panee vauhtia lukuisiin tiettyjä ongelma-alueita koskeviin aloitteisiin ja selvittää samalla tarmokkaasti, mitä esteitä palvelujen vapaalle liikkuvuudelle vielä on olemassa. Komissio kannustaa neuvostoa ja parlamenttia sopimaan jo suunnitelluista aloitteista vuoden 2001 alussa.

Sitten vuonna 2002 komissio esittää uuden aloitepaketin, jossa määritellään jäsenvaltioille tarkka aikataulu edellisen vuoden aikana havaittujen mahdollisten esteiden poistamiseksi. Tähän pakettiin sisältyy myös muita kuin lainsäädännöllisiä tukitoimia ja horisontaalista yhdenmukaistamista sekä lainsäädäntöä jäljellä olevien esteiden poistamiseksi ja uusien syntymisen estämiseksi. Samalla huolehditaan siitä, että yleisen edun tehokas suoja säilyy.

Komissio pyytää, että Euroopan parlamentti ja neuvosto vahvistavat tämän kaksivaiheisen strategian. Komissio toivoo myös saavansa kommentteja kaikilta asianosaisilta.

2. UUDEN PALVELUJEN SISÄMARKKINASTRATEGIAN TARVE

Lissabonin Eurooppa-neuvosto asetti kunnianhimoisen tavoitteen tehdä Euroopasta maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin osaamistalous, jossa on edellytykset kestäväan talouskasvuun ja samalla entistä useampien ja parempien työpaikkojen luomiseen sekä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisäämiseen. Tähän pääsemiseksi Euroopan unionissa on parannettava palvelualojen laatua ja kilpailukykyä, sillä palvelut takaavat Euroopan talouden jatkuvan menestyksen. Tekniikan muuttumisen myötä palvelujen vapaan liikkuvuuden kaikki perusteettomat esteet on ehdottomasti poistettava.

Poliittisen tason välineet tämän toteutumiseksi ovat olemassa sisämarkkinapolitiikan viimeaikaisten konkreettisten saavutusten ansiosta, joita ovat varsinkin sisämarkkinoiden toimintasuunnitelman täytäntöönpano vuonna 1997 ja Euroopan sisämarkkinoiden strategia¹. Tämä tiedonanto liittyy strategian kaikkiin neljään avaintavoitteeseen, jotka ovat kansalaisten elämänlaadun parantaminen, yhteisön tuote- ja pääomamarkkinoiden tehostaminen, liiketoimintaympäristön parantaminen ja sisämarkkinoiden etujen hyödyntäminen muuttuvassa maailmassa. Sisämarkkinoiden kehittämisestä saatujen kokemusten perusteella on syytä korostaa tarvetta tasapainon saavuttamiseen sääntelytoimien ja sääntelyn ulkopuolisten toimien välillä sekä yhdenmukaistamisen ja vastavuoroisen tunnustamisen välillä. Tämä tiedonanto esitetään alkusyksyksenä prosessille, jolla sisämarkkinat mukautetaan palvelujen tarjoamis- ja toimittamistavoissa tapahtuneisiin suuriin muutoksiin. Komissio pyytää, että Euroopan parlamentti ja neuvosto vahvistavat tämän palveluja koskevan strategian, ja toivoo kommentteja kaikilta asianosaisilta.

Palvelut tehostavat uutta taloutta

Palvelualan merkitystä ei tarvinne enää korostaa. Yritysten kilpailukyky on yhä enemmän sidoksissa palvelujen onnistuneeseen suunnitteluun ja hallinnointiin sekä siihen, että palvelut sisällytetään onnistuneesti yrityksen operaatioihin ja myyntiin. Monet teollisuusyritykset tarjoavat nykyisin tavaroiden lisäksi myös palveluja arvonlisäyksen luomiseksi ja erottuakseen kilpailijoistaan. Palvelujen tehokkaasta tuottamisesta on tämän vuoksi tullut kilpailua edistävä tekijä. Palvelut muodostava merkittävän osa kotitalouksien menoista, ja niiden laadulla ja tehokkuudella on siten vaikutusta Euroopan kansalaisten elämänlaatuun. Siksi ei ole suotavaa, että on olemassa perusteettomia ja ehkäistävissä olevia esteitä, jotka estävät palvelujen ostamisen ja myymisen yli rajojen.

Palvelujen sisämarkkinoiden puutteiden kerrannaisvaikutukset ovat laajat. Kaikkien yritysten on käytettävä toisten yritysten palveluja panoksina omassa toiminnassaan (tilinpito, rahoituspalvelut, oikeudellinen neuvonta, konsultointi jne.). Jos näitä palveluja ei toteuteta tehokkaasti tai niiden toteuttamiselle on esteitä, kaikille yrityksille ja lopulta myös yksityishenkilöille aiheutuu haittaa.² Parantamalla yritysten mahdollisuuksia tarjota palveluja ja asiakkaiden mahdollisuuksia käyttää niitä yli rajojen saadaan sisämarkkinoille ominainen dynaamisuus käyttöön kaikkialla EU:n taloudessa.

¹ KOM (1999) 624 lopullinen, 24.11.1999, ks. myös vuoden 1996 tiedonanto Eurooppa-neuvostolle "Palvelut työllisyyttä parantamaan", CSE (96)6 lopullinen, 27.11.1996.

² Tämän sidossuhteen merkitystä on analysoitu komission vuonna 1998 antamassa tiedonannossa "Yrityspalvelut teollisuuden menestyksen tukena", KOM (1998) 534 lopullinen, 21.9.1998."

Tietoyhteiskunta on tuonut uutta dynaamisuutta palveluihin

Tekniikan vallankumous: Tietoyhteiskunta on tuonut mahdollisuuksia kasvun ja työpaikkojen lisäämiseen kaikkialla Euroopan taloudessa, koska sen myötä tiedonvälityksen ja -saannin kustannukset ovat alentuneet, innovaatioiden levitys on nopeutunut, sijainnin läheisyyden merkitys on poistunut ja useiden palvelutoimintojen kustannus- ja tulo rakenne on muuttunut. Ensimmäistä kertaa monet kuluttajat ja pienet yritykset voivat nyt suoraan osallistua sisämarkkinoihin. Edistystä on tapahtunut myös muualla kuin online-palveluissa. Yrityksillä on paljon uusia mahdollisuuksia innovaatiotoimintaan palvelujen tarjonnan alalla käytettäessä joko online- tai offline-liiketoimintamallia tai niitä molempia. Uuden talouden dynaamisessa ympäristössä suurin osa yrityksistä käyttää molempia malleja. Yritys saattaa tehdä sopimukset online-palveluina, mutta toimittaa tavarat ja/tai palvelut fyysisesti paikalle. Pieni tai keskisuuri yritys saattaa aloittaa toimintansa investoimalla tuotannossa ja vähittäismyynnissä tarvittavaan kiinteään omaisuuteen, mutta siirtyy tämän jälkeen online-toimintaan säästääkseen kustannuksissa.

Vaikutukset innovaatiotoimintaan: On virheellistä ajatella, että palveluille olisi ominaista alhainen tuottavuus ja alhainen innovatiivisuus. Palveluihin perustuvaan talouteen siirtymiselle Euroopassa on ominaista suuret kasvuluvut ja huomattava tekninen edistyminen. Tästä voidaan päätellä, että palveluille tähän mennessä asetettuja tavoitteita on tarkistettava. Innovaatiotoiminta on kriittisen tärkeä kilpailutekijä palveluyrityksille. Varsinkin tietovaltaiset palvelut (kuten ohjelmistojen kehittäminen, ammatillinen koulutus- ja neuvontapalvelut) ovat hyvin dynaamisia innovaatiolähteitä muille sektoreille. Komissio on äskettäin tuonut esille innovaatiopolitiikkaa käsittelevässä tiedonannossaan³, että palvelusektorilla ei ole riittävästi kiinnitetty huomiota innovaatiotoimintaan. Innovaatiotoimintaan liittyy uusi ulottuvuus, joka asettaa uusia haasteita: entistä nopeamman tiedonlevityksen vuoksi yritysten on innovoitava nopeasti, leikattava kustannuksia ja parannettava reagointinopeuttaan. Yritysten on menestyäkseen päästävä maantieteellisesti entistä laajemmille markkinoille saadakseen paremman tuoton innovaatiotoiminnastaan lyhyemmässä ajassa. Jos EU:n yritykset eivät pääse laajemmille markkinoille (varsinkin sisämarkkinoilla), ne ovat vähemmän halukkaita investoimaan ja kilpailemaan.

Vaikutukset markkinoiden toimintaan: Innovaatiotoiminnan ansiosta päästään entistä korkeampaan palvelutasoon ja entistä räätälöidympiin palveluihin, koska tietotekniikka on yleistynyt palvelujen tarjoamisen ja käytön aloilla. Esimerkiksi Internetin avulla kuluttajien on paljon helpompi löytää parhaat ehdot (online- tai offline-palveluina) maantieteellisesti aiempaa laajemmilta markkinoilta. Tekniikan muuttuminen vaikuttaa jopa palveluihin, jotka voidaan toimittaa ainoastaan paikallisesti offline-palveluina, koska palvelujen hinta-, laatu- ja saatavuustiedot leviävät nopeammin ja kauemmas kuin aiemmin. Tästä seuraa kilpailun kiristyminen, jolloin yritysten on tarjottava parempia ja/tai räätälöidympiä palveluja. Käyttöön tulee uusia palveluja, myös sellaisia, jotka eivät menestyisi pienillä paikallisilla tai edes kansallisilla markkinoilla. Jos yritykset eivät innovoi tai eivät pysty innovoimaan ja vastaamaan maantieteellisesti entistä laajempaan kysyntään, suuntaus laatuun perustuvaan kilpailuun pysähtyy. Silloin kansalaiset eivät saa ansaitsemiaan korkealaatuisia palveluja. Ja jos asiakkaiden on vaikea käyttää palveluja esteiden takia tai he eivät luota rajojen yli tapahtuvaan kaupankäyntiin, sisämarkkinoiden tarjoamat mahdolliset edut valuvat hukkaan.

Vaikutukset maailmanlaajuisiin kilpailupaineisiin: Tietoyhteiskunnan nopea kehittyminen varsinkin Yhdysvalloissa on lisännyt eurooppalaisten yritysten kilpailijoiden määrää.

³ Innovaatiot osaamiselle rakentuvassa taloudessa, KOM (2000) 567 lopullinen, 20.9.2000.

Kilpailijoiden pääsy Euroopan kotimarkkinoille helpottuu koko ajan. Arviolta neljäsosa Yhdysvaltojen web-sivustojen tuloista saadaan muissa maissa asuvilta asiakkailta (jotka ovat usein eurooppalaisia). Euroopan sisämarkkinoilla tehokkaasti toimivien eurooppalaisten yritysten on kyettävä vastaamaan tähän kilpailuun.

Uudet mahdollisuudet Euroopan kansalaisten elämänlaadun parantamiseksi

Rajatylittävien palvelujen helpottaminen ei ole ainoastaan Euroopan unionin talouden kannalta välttämätöntä. Näiden palvelujen lisääntyminen tarjoaa kansalaisille ja yrityksille enemmän vaihtoehtoja ja etuja hinnan, valikoiman ja laadun suhteen. Kun esteet poistetaan, kilpailukykyisiä palveluntoimittajia kannustetaan ja kuluttajien epäilyihin vastataan, palvelun laatua voidaan muuttaa. Tällä tavoin on mahdollista pysyvästi parantaa kilpailuympäristöä sekä jatkuvasti kannustaa innovaatiotoimintaa ja tehokkuutta. Palvelustrategia on siten keskeinen osa EU:n tulevaa taloudellista menestystä. Entistä paremmilla palvelujen sisämarkkinoilla on suuri merkitys eurooppalaisia jakavien esteiden poistamisessa ja niiden ansiosta kaikki voivat saada osansa EU:n tarjoamista eduista.

Uusi dynaamisuus edellyttää tehokkaita palvelujen sisämarkkinoita

Euroopan liikeyritykset ja kuluttajat yleensä tutkivat mahdollisuuksia ensin kansallisella tasolla ja siirtyvät sen jälkeen rajatylittäviin ostoisiin tai toimituksiin tai kulutukseen. Tämä johtuu osaksi kulttuuri- ja kielieroista Euroopassa, mutta myös sääntelyyn ja hallintoon liittyvistä eroista ja käsityksistä.

Euroopan poliittisessa päätöksenteossa on tähän mennessä keskitytty keskeisessä asemassa oleviin aloihin. Näille aloille on usein ominaista korkea sääntelyn taso, jolla pyritään saavuttamaan tietyt poliittiset tavoitteet (esimerkiksi televiestinnässä ja rahoituspalveluissa). Poliittisten päätösten ansiosta on jo saatu aikaan huomattavia etuja kuluttajille tarjolla olevan valikoiman laajentumisen ja kustannustehokkuuden muodossa. Myös dynaamisuus on lisääntynyt näillä aloilla. Tämä koskee myös yleishyödyllisiä palveluita, joista on äskettäin annettu komission tiedonanto⁴.

Liiketoimintamalleja viedään harvoin: Menestyvien yritysten, jotka käyttävät voiton tuottamiseen kuluttajia tyydyttäviä ja korkean tuottavuustason takaavia toimintamalleja, olisi voitava vapaasti soveltaa liiketoimintamalliaan kaikkialla Euroopan unionissa. Monet eivät kuitenkaan vielä voi, ja syyt tähän ovat jo selvillä. Taulukossa 1 esitetään liiketoimintaprosessin kuusi vaihetta ja esteet, joita voi esiintyä kussakin vaiheessa.

Kun yritys aloittaa toimintansa jäsenvaltiossa sen on kilpaillakseen ja tuottaakseen tehokkaasti omat palvelunsa käytettävä panoksia (kuten työvoimapalveluja, rahoituspalveluja ja yrityspalveluja) sekä voitava edistää omien palvelujensa käyttöä, toimittaa palveluja ja hinnoitella ja myydä niitä mahdollisimman tehokkaasti. Yrityksen on myös käytettävä myynninjälkeisiä palveluja liiketoiminnan jatkuvuuden takaamiseksi sekä opittava tuntemaan markkinansa paremmin parantaakseen palvelujaan.

⁴ Yleishyödylliset palvelut Euroopassa, KOM(2000)580 lopullinen.

Taulukko 1: Palveluntarjoajaan mahdollisesti vaikuttavat erityyppiset säännöt

Liiketoimintaprosessin vaihe:					
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 4	Vaihe 5	Vaihe 6
Yrityksen perustaminen (toiminnan aloittaminen)	Panosten käyttö (työvoima-, yritys- ja rahoituspalvelut)	Myynninedistä mistoiminta	Jakelutoiminta	Myyntitoiminta	Myynnin-jälkeinen toiminta
Esimerkkejä säännöistä, jotka voivat vaikuttaa kussakin vaiheessa:					
Toimilupaa tai suunnittelua koskevat säännöt	Työsuhteen ehtoja tai pääoma-markkinoille pääsyä koskevat säännöt	TV-mainontaa tai myynnin-edistämistä koskevat säännöt	Maantie-kuljetuksia tai aukioloaikoja koskevat säännöt	Myyntijaksoja tai kiinteää hinnoittelua koskevat säännöt	Takuita ja palautuksia koskevat säännöt

Liiketoiminnan kuusi vaihetta ovat yhteisiä kaikille palveluyrityksille kaikilla talouden aloilla. Kussakin vaiheessa voidaan kohdata erilaisia esteitä. Erilaiset säännöt johtavat palvelujen sisämarkkinoiden pirstaleisuuteen, jolloin palveluntarjoajat eivät pysty kilpailemaan muiden jäsenvaltioiden markkinoilla niin tehokkaasti kuin kotimarkkinoillaan. Sen sijaan että yritys voisi saada kustannusetuja saman liiketoimintamallin noudattamisesta laajemmassa mittakaavassa EU:n alueella, sen on toimittava kahden (tai useamman) eri järjestelmän mukaisesti. Kustannukset maksaa asiakas korkeampana hintana. Lisäksi asiakkaat saavat usein huonoa palvelua sen sijaan, että he voisivat hyötyä tarkemmin heidän tarpeitaan vastaavasta ja kohdennetusta palvelusta.

Esimerkki: Tiettyjä alennuksia koskevat rajoitukset, joita sovelletaan esimerkiksi viimehetken erikoistarjouksiin tai liikematkailijoille tarjottaviin erityisjärjestelyihin ja jotka ovat käytössä vain muutamassa jäsenvaltiossa, saattavat olla syynä matkatoimiston haluttomuuteen viedä liiketoimintamalliaan muihin maihin.

Palvelutalouden eri osien liittyminen toisiinsa yhä tiukemmin moninkertaistaa vahingon: Tietyn palvelun tuottamiseksi tarvitaan todennäköisesti toisen palvelun käyttämistä panoksena. Yhdellä palvelusektorilla oleva este voi vaikuttaa palveluntarjoajan koko liiketoimintamalliin siten, että mallia on sopeutettava kansalliseen suuntaan. Esteillä on sektorista toiseen ulottuvia kerrannaisvaikutuksia. Sen lisäksi, että esteet vaikuttavat palvelun välittömiin käyttäjiin, niillä on vaikutus myös kaikkiin toisen palvelun käyttäjiin, jotka ovat yhteydessä toisiinsa "palvelutoimintaverkon" kautta.

Kansainvälisen palvelukaupan vaikutukset yhteisössä

Euroopan palvelualat yhdistyvät kaikilta osin maailmankauppaan ja ovat siitä riippuvaisia. Yhteisö on maailman suurin palvelujen viejä ja se on investoinut eniten palvelualoihin. Sen osuus maailmanlaajuisesta palvelujen viennistä on 26 prosenttia (lukuun ottamatta yhteisön sisäistä vientiä). Yhdysvaltojen osuus on 24 prosenttia ja Japanin 6 prosenttia. Integroituneet palvelujen sisämarkkinat auttavat parantamaan Euroopan eri alojen kilpailukykyä ja lisäämään Euroopan johtoasemaa kansainvälisessä kaupassa. Yhteisö on myös maailman

merkittävin palvelujen tuoja ja tarjoaa huomattavat markkinamahdollisuudet muille kilpailukykyisiä palveluja tuottaville maille.

3. ESTEIDEN POISTAMISEEN SOVELLETTAVA STRATEGIA

Uuden palveluvetoisen talouden tarjoamat mahdollisuudet on käytettävä täysimittaisesti. Sisämarkkinoita on alettava pitää luonnollisina kotimarkkinoita kaikille palveluntarjoajille ja varsinkin pk-yrityksille ja niiden asiakkaille. Ajatusmallia, jossa toimitaan ensin kansallisella tasolla ja EU:n laajempia markkinoita pidetään toissijaisina, on muutettava. Tämän palvelustrategian tarkoituksena on käynnistää tämä prosessi. Strategia rakentuu viidelle peruseriaalle:

1) Strategian on oltava kokonaisvaltainen: Uuden strategian olisi katettava kaikki palvelusektorit ja niiden väliset yhteydet. On varmistuttava siitä, että meneillään olevat sektorikohtaiset aloitteet (esim. televiestinnän ja rahoituspalvelujen aloilla) saadaan valmiiksi mahdollisimman pian ja että samalla säilytetään johdonmukaisuus toisaalta sektoreiden välillä, toisaalta palvelujen yleisstrategiaan nähden. Lähestymistavan olisi mentävä pidemmälle kuin siihen, että tietyillä palvelusektoreilla ratkaistaan tiettyjä liiketoimintaprosessin yksittäisiä ongelmia. Yksi kerrallaan toteutettavat toimet eivät johda toivomaamme dynaamiseen talouteen.

2) Rajatylyltävästä toiminnasta on tehtävä yhtä helppoa kuin jäsenvaltion sisäinen toiminta: Perustamissopimuksen mukaisten perusoikeuksien tehokkaaseen soveltamiseen, vastavuoroiseen tunnustamiseen ja suhteellisuutta koskevien vaatimusten täyttymisen arviointiin perustuvilla todellisilla sisämarkkinoilla ei ole tarpeettomia ja usein ristiriitaisia eri taseisia sääntelyjä, jotka tukahduttavat rajatylyltävää toimintaa ja hankaloittavat innovaatiotoimintaa. Palvelujen on oltava saatavilla kaikkialla EU:ssa ilman rajoja. Palveluja ei pitäisi tarvita sopeuttaa perusteettomasti erilaisia oikeudellisia ja hallinnollisia vaatimuksia vastaaviksi. Palvelujen tarjoamisen Amsterdamista Ateenaan on oltava yhtä mutkatonta kuin palvelujen tarjoaminen Amsterdamista Rotterdamiin.

3) On varmistettava, että yritykset ja kuluttajat hyötyvät tarjolla olevista uusista mahdollisuuksista: Palvelujen sisämarkkinat eivät saa jäädä teoriaksi, jota asiakkaat eivät hyödynnä. Jotta uudesta ympäristöstä tulisi toimiva, asiakkaiden on oltava tietoisia uusista mahdollisuuksista sisämarkkinoilla, ja heidän on voitava luottaa rajojen yli tapahtuvaan palvelutarjontaan. Siksi terveyden ja kuluttajien suojelun on oltava korkeatasoista kaikkialla sisämarkkinoilla ja on huolehdittava siitä, että käytettävissä on tehokkaat keinot rajatylyltävien valitusten käsittelemiseksi ja riitojen ratkaisemiseksi sekä muutoksenhakua ja täytäntöönpanoa varten.

4) Strategian on pysyttävä muutosten tasalla: Palvelutalous muuttuu jatkuvasti ja se reagoi uusiin impulsseihin. Kansallisia oikeudellisia ja hallinnollisia vaatimuksia mukautetaan jatkuvasti. Hallitusten on pidettävä säännökset ajan tasalla, mutta ei sen kustannuksella, että luodaan uusia sisämarkkinoiden esteitä. Uuden palvelutalouden dynaamisuus edellyttää vakaata lähestymistapaa.

5) Strategian on oltava johdonmukainen muiden politiikan alojen kanssa: Yhteisön politiikkojen on vahvistettava toisiaan. Palvelustrategiaan on liitettävä yhteisön kilpailupolitiikan tiukka noudattaminen. Lisäksi komissio on jo sitoutunut tarkistamaan

perusteellisesti kaikkien palvelujen verotusta koskevia sääntöjä.⁵ Muissa EU:n toimissa (esimerkiksi rakenneuudistuksen, modernisaation ja tullimenettelyjen yhdenmukaistamisen aloilla sekä ehdotuksissa sähköisten tietoverkkojen ja -palvelujen uudeksi sääntelykehikseksi) korostetaan, että EU:ssa noudatetaan laajaa lähestymistapaa maailmalaajuisesti korkealaatuisen palvelutalouden luomiseksi. Yhteisön laajuisen palvelujen sisämarkkinapolitiikan ja yhteisön sisäisen kauppapolitiikan välillä on selvä synergia. Yhteisö jatkaa toimia niihin kokonaistavoitteisiin pääsemiseksi, jotka koskevat kokonaisvaltaisen kauppaneuvottelukierroksen käynnistämistä kaupan vapauttamisesta, uusien sääntöjen laatimisesta, kehittämissuunnitelmista ja suureen yleisöön vaikuttavista asioista. Palvelukaupan yleissopimuksen (GATS) vuoden 2000 neuvottelukierroksen on määrä olla kattava ja johtaa kaikkien Maailman kauppajärjestön jäsenten syvempään ja laajempaan sitoutumiseen, jolla pyritään helpottamaan markkinoille pääsyä ja takaamaan kansallinen kohtelu. Tavoitteenamme tulisi olla lujittaa GATS-sopimuksen noudattamista avoimen ja ennustettavan sääntely-ympäristön takaamiseksi.

4. STRATEGIAN MUUTTAMINEN TOIMINNAKSI

Tässä tiedonannossa esitetään kaksivaiheinen strategia.

Vaihe 1 Toimet vuodeksi 2001

Aluksi komissio panee liikkeelle ensimmäisen aloiteaallon seuraavien 12 kuukauden aikana. Aloitteet koskevat sekä lainsäädäntöä että muuta toimintaa, ja ne kohdistuvat tiettyihin ongelma-alueisiin. Aloitteiden aihealueita ovat esimerkiksi kaupallinen viestintä (varsinkin myyntityöntekijät), säännelty ammatti, rahoituspalvelut ja sähköinen kaupankäynti.

Toiseksi komissio tarkistaa nykyiset direktiivit, jotka liittyvät palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen.

Kolmanneksi käynnistetään joukko muita kuin lainsäädännöllisiä rinnakkaistoimenpiteitä. Nämä kohdistuvat palveluja koskevien tilastotietojen parantamiseen, tieto- ja viestintätekniikan taitojen parantamiseen palveluyrityksissä sekä innovaatiotoiminnan tehostamiseen yrityksissä, jotka tarjoavat palveluja toisille yrityksille.

Neljänneksi neuvostoa ja Euroopan parlamenttia kehoitetaan hyväksymään joukko palvelualaa koskevia sisämarkkina-aloitteita. Näitä ovat direktiivi rahoituspalvelujen etämarkkinoinnista, televiestintäpaketti⁶, kaksi direktiiviä julkisista hankinnoista, postipalveludirektiivi, direktiivi tekijäoikeuksista tietoyhteiskunnassa, EU:n tilinpitostrategian lainsäädännöllinen seuranta, direktiivi yritysostotarjouksista sekä direktiivi verkkopalvelujen arvonlisäverosta.

Mutta nämä neljä kohdennettua tointa eivät vielä riitä todellisten palvelujen sisämarkkinoiden luomiseksi, sillä talouden eri alojen väliset suhteet muodostavat monimutkaisen verkon.

⁵ Strategia sisämarkkinoiden arvonlisäverojärjestelmän toiminnan parantamiseksi KOM(2000)348 lopullinen, 7.6.2000.

⁶ Tämä paketti sisältää ehdotukset direktiiveiksi sähköisen viestinnän verkkojen ja palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä, KOM(2000) 393, yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisen viestinnän verkkojen ja palvelujen alalla, KOM(2000)392, sähköisen viestinnän verkkoihin ja niihin liittyviin toimintoihin pääsystä ja niihin yhteenliittämisestä, KOM(2000)384, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla, KOM(2000)385, sekä sähköisen viestinnän verkkoja ja palveluja koskevista valtuutuksista KOM(2000)386. Tähän kuuluu myös ehdotus päätökseksi Euroopan yhteisön radiotaajuuspolitiikan sääntelyjärjestelmästä KOM(2000)407.

Komission on valmisteltava tietä laaja-alaiselle lähestymistavalle palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen niin, että vapaa liikkuvuus voitaisiin toteuttaa vuonna 2002. Ensimmäisen kerran sitten vuoden 1962⁷ komissio aikoo suorittaa kaikenkattavan ja systemaattisen analyysin palvelujen vapaan liikkuvuuden esteistä *ja niiden seurannaisvaikutuksista* talouden eri aloilla.

Selvitys tehdään analysoimalla kattavasti säännöt ja käytänteet, jotka liittyvät kuhunkin liiketoimintaprosessin kuuteen vaiheeseen. Analyysiin kuuluu myös sen arviointi, miten erot sääntelyssä ja hallinnollisissa käytänteissä luovat esteitä palvelujen tarjoamiselle rajojen yli ja ehkäisevät hyvien liiketoimintamallien vientiä muihin EU-maihin. Analyysi perustuu edellä kuvattuun kuusivaiheiseen liiketoimintaprosessiin (ks. myös taulukko 2). Tämän laajan tutkimuksen (jota täydentävät lisätutkimukset) tulokset esitetään kertomuksessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuoden 2002 alussa. Komissio voi näin tunnistaa avainalueet, joilla ehkä on tarpeen käynnistää rikkomisesta johtuvia menettelyjä tai joilla nykyisiä mekanismeja, jotka auttavat yrityksiä ja yksityishenkilöitä hyödyntämään sisämarkkinoita (kuten Internet-pohjainen "Vuoropuhelu yritysten ja kansalaisten kanssa"⁸) olisi parannettava.

⁷ The General Programme for the suppression of restrictions to the freedom of establishment and free provision of services, EYVL 2, 15.1.1962.

⁸ "Vuoropuhelu yritysten kanssa" on komission hallinnoima Internet-pohjainen järjestelmä, jonka kautta rajatylittävästä toiminnasta kiinnostuneet yritykset saavat tietoa sisämarkkinoihin liittyvistä aihealueista (julkiset hankinnat, yrityskumppanin etsiminen, julkisista hankinnoista järjestettyihin tarjouskilpailuihin osallistuminen jne.) ja voivat antaa palautetta omassa toiminnassaan ilmenneistä ongelmista.

Taulukko 2: vaiheittainen tarkastelu

Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 4	Vaihe 5	Vaihe 6
Palveluntarjoajan toiminnan aloittaminen	Panosten käyttö	Palvelujen edistäminen	Jakelu	Tuotoksen myynti	Myynnin-jälkeinen tuki

Esimerkkejä: erot yrityksen toiminnan aloittamiseen liittyvissä menettelyissä ja vaatimuksissa, palvelujen tuottamisen luvanvaraisuutta koskevat vaatimukset kansallisella alueella, palvelujen tuottamisessa käytettävälle fyysiselle toimipisteelle asetetut vaatimukset, ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset

Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 4	Vaihe 5	Vaihe 6
Palveluntarjoajan toiminnan aloittaminen	Panosten käyttö	Palvelujen edistäminen	Jakelu	Tuotoksen myynti	Myynnin-jälkeinen tuki

Esimerkkejä: erot työvoiman palvelukseen ottamiseen liittyvissä menettelyissä ja vaatimuksissa, rajatylittävät tiedot paikallisen työvoiman saatavuudesta, rahoituspalvelujen käyttö yrityksissä, rahoituspalvelujen tarjonta, erot yritys- ja ammattipalvelujen käyttömahdollisuuksissa, viranomaisten palvelujen rajat ylittävät ostot

Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 4	Vaihe 5	Vaihe 6
Palveluntarjoajan toiminnan aloittaminen	Panosten käyttö	Palvelujen edistäminen	Jakelu	Tuotoksen myynti	Myynnin-jälkeinen tuki

Esimerkkejä: erot tavassa, jolla yritykset käyttävät palveluja tuotoksesta tiedottamiseen (kaupallinen viestintä - mainonta, myynninedistäminen, suhdetoiminta, sponsorointi) sekä erot tavaroita ja palveluja koskevien riippumattomien vertailukelpoisten tietojen tuottamisessa sekä pakollisissa julkistamisvaatimuksissa

Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 4	Vaihe 5	Vaihe 6
Palveluntarjoajan toiminnan aloittaminen	Panosten käyttö	Palvelujen edistäminen	Jakelu	Tuotoksen myynti	Myynnin-jälkeinen tuki

Esimerkkejä: erot logistiikassa, varastoinnissa, vähittäiskaupan ehdoissa, postipalveluissa ja kotiinkuljetuksissa; erot infrastruktuurin perustamisessa ja käytössä palvelujen saamiseksi; esteet, jotka johtuvat luottamuksen puutteesta toimitusjärjestelmiä kohtaan

Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 4	Vaihe 5	Vaihe 6
Palveluntarjoajan toiminnan aloittaminen	Panosten käyttö	Palvelujen edistäminen	Jakelu	Tuotoksen myynti	Myynnin-jälkeinen tuki

Esimerkkejä: erot kansallisiin hinnoittelujärjestelmiin, välilliseen verotukseen, maksujärjestelmiin, sopimusten tekemiseen ja laskutusjärjestelmiin liittyvissä menettelyissä ja vaatimuksissa; terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät seikat

Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Vaihe 4	Vaihe 5	Vaihe 6
Palveluntarjoajan toiminnan aloittaminen	Panosten käyttö	Palvelujen edistäminen	Jakelu	Tuotoksen myynti	Myynnin-jälkeinen tuki

Esimerkkejä: erot yritysten omissa asiakkaille tarjottavissa palveluissa ja valitusten käsittelyssä, yrityksen ulkopuoliset muutoksenhakumenettelyt ja rajatylittävät oikeudelliset muutoksenhakumenettelyt, vastuukysymykset, paikallisten viranomaisten suorittama täytäntöönpano

Vaihe 2 Toimet vuodeksi 2002

Vuosi 2001 on toiminnan ja analysoinnin vuosi. Seuraavana vuonna käynnistetään isää aloitteita tämän analyysin perusteella. Aloitteita on kolmea perustyyppiä: toimet sellaisten esteiden poistamiseksi, jotka voidaan hoitaa soveltamalla suoraan perustamissopimuksen periaatteita; lainsäädännön ulkopuoliset toimet; toimet esteiden poistamiseksi käyttämällä kohdennettua yhdenmukaistamista.

(i) Esteet, jotka voidaan poistaa suoraan soveltamalla perustamissopimuksen periaatteita: Sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta olisi mahdollisuuksien mukaan sovellettava suoraan esteiden poistamiseen. Komissio arvioi huolellisesti kansallisten toimien yleishyödylliset tavoitteet ja soveltaa tiukasti suhteellisuutta koskevia vaatimuksia yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella. Tällaisia esteitä ovat kaikki toimenpiteet, jotka ovat syrjiviä oikeudellisesti tai tosiasiallisesti; eivät ole oikeutettuja yleisen edun perusteella; jotka eivät ole suhteellisia. Tapauksissa, joissa rikkomisesta johtuvaa menettelyä ei vielä ole käynnistetty, jäsenvaltioita kehoitetaan poistamaan esteet tiukassa aikataulussa.

Esimerkkejä mahdollisista esteistä: Vaatimukset, joiden mukaan jossakin jäsenvaltiossa toimivan yrityksen on sijoittauduttava myös toiseen jäsenvaltioon, jos se haluaa tarjota palvelujaan siellä; yli rajojen palveluja tarjoaville toimijoille asetettavat velvoitteet, jotka ovat päällekkäisiä sellaisten vaatimusten kanssa, jotka yritys jo täyttää kotijäsenvaltiossaan; säännöt, jotka estävät yritystä viemästä henkilökuntaansa toiseen jäsenvaltioon palvelujen tarjoamista varten; palvelujen vastaanottajien epäsuotuista verotuskohtelu silloin, kun palvelun tarjoaja on toisessa jäsenvaltiossa.

(ii) Mekanismit muiden kuin sääntelyyn perustuvien esteiden poistamiseksi: Jotkin muut kuin sääntelyesteet voivat merkittävästi haitata sisämarkkinoiden toimintaa. Niitä pitäisi mahdollisuuksien mukaan käsitellä muilla kuin lainsäädännöllisillä keinoilla. Komissio voi soveltuviin tapauksiin ehdottaa muita kuin lainsäädännöllisiä toimenpiteitä. Komissio voi myös kutsua asianosaisia mukaan kehittämään näitä mekanismeja edelleen.

Esimerkkejä: Palvelujen tarjoajat voivat olla huonosti perillä sisämarkkinoiden suomista mahdollisuuksista; kuluttajat eivät luota muista maista tarjottaviin palveluihin tai valitusmahdollisuudet ovat riittämättömät varsinkin riitojen ratkaisemiseksi tuomioistuimien ulkopuolella; tiedot palvelujen kysynnästä rajojen yli voivat olla puutteelliset.

(iii) Esteiden poistaminen kohdennetun yhdenmukaistamisen avulla: Yhdenmukaistamista tarvitaan jäljellä olevien esteiden poistamiseksi. Tämän on oltava johdonmukaista yhteisön muun politiikan kanssa, ja yleishyödyllisten tavoitteiden suojan korkea taso on säilytettävä. Jos havaitut esteet ovat luonteeltaan horisontaalisia (yhteisiä useille toimialoille tai muiden palvelujen tarjontaan vaikuttavia), tarvitaan horisontaalista lainsäädäntöä ja erityisiä yhdenmukaistamistoimia.

Päätelmä

Ehdotettu kaksivaiheinen lähestymistapa esitetään yksityiskohtaisemmin liitteessä 1. Komissio toivoo, että Euroopan parlamentti ja neuvosto vahvistavat tämän kaksivaiheisen strategian. Komissio toivoo myös saavansa kommentteja kaikilta, joita asia koskee, 1. kesäkuuta 2001 mennessä seuraavaan osoitteeseen:

.

Sisämarkkinoiden pääosasto

Euroopan komissio

200 rue de la loi

1049 Bruxelles

.

tai sähköpostilla osoitteeseen: markt-services@cec.eu.int

2001

Komissio kehottaa neuvostoa ja Euroopan parlamenttia nopeasti sopimaan vuonna 2001 esitetyistä merkittävistä lainsäädäntöehdotuksista, jotka vaikuttavat palvelualaan sisämarkkinoilla:

- .
- Ehdotus direktiiviksi julkisia tavara- ja palveluhankintoja sekä julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta (KOM/2000/275 lopullinen)
- Ehdotus direktiivi rahoituspalveluiden etämyynnistä kuluttajalle ja direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta (KOM/99/385 lopullinen)
- Täysin integroitujen ja vapaiden televiestintämarkkinoiden luomiseksi vuoden 2001 loppuun mennessä: kaikki ehdotukset, jotka ovat tuloksena komission vuonna 1999 tekemästä televiestinnän sääntelykehityksen tarkastelusta
- Ehdotus direktiiviksi yhteisön postipalvelujen kilpailulle avaamisen jatkamiseksi (KOM/2000/319 lopullinen)
- Ehdotus direktiivin antamiseksi tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa (SEK/2000/1734 lopullinen)
- EU:n tilinpäätösraportoinnin strategiaa koskevan komission tiedonannon lainsäädännöllinen seuranta (KOM/2000/359 lopullinen)
- Ehdotus direktiiviksi yritysostotarjouksista (KOM/97/565 lopullinen)
- Ehdotus direktiiviksi, jolla muutetaan direktiiviä 77/338/ETY (sähköisesti toimitettaviin palveluihin sovellettavat arvonlisäverojärjestelyt)
- .

Lisäksi komissio käynnistää seuraavat toimet:

.

Toimi 1: Aloitteiden käynnistäminen sisämarkkinoiden esteiden poistamiseksi ja EU:n palvelualan kilpailukyvyyn lisäämiseksi varsinkin seuraavilla aloilla:

- Kaupallinen viestintä (myynninedistäminen)
- Säännellyt ammatit (ammattipätevyyden tunnustaminen)
- Rahoituspalvelut ja sähköinen kaupankäynti
- Väärentäminen ja laitton valmistaminen

.

Toimi 2: Kertomuksen esittäminen yksittäisten direktiivien tarkastelusta ja niiden vaikutuksen tehostaminen sisämarkkinoiden toiminnan kannalta; tärkeimpiä ovat seuraavat direktiivit:

- direktiivi 98/48/EY teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisesta
- direktiivi 98/84/EY ehdolliseen pääsyyn perustuvien tai ehdollisen pääsyn sisältävien palvelujen oikeussuojasta

- direktiivi 93/83/ETY satelliitin välityksellä tapahtuvaan yleisradiointiin ja kaapeleitse tapahtuvaan edelleen lähettämiseen sovellettavista tekijänoikeuksista
- direktiivi 96/9/EY tietokantojen oikeudellisesta suojasta

•
Toimi 3: Rinnakkaistoimenpiteiden käynnistäminen EU:n palvelualan kilpailukyvyn tukemiseksi

- Palveluja koskevien yhteisön tilastotietojen parantaminen siten, että vauhditetaan nykyisen tilastosäännösten täytäntöönpanoa ja täydennetään sitä tarvittaessa muulla tiedonkeruulla
- Esikuva-analyysihankkeen (benchmarking) käynnistäminen luotettavien menetelmien kehittämiseksi palveluyritysten aineetonta käyttöomaisuutta koskevien indikaattoreiden ja raporttien tuottamista varten
- Sen analysoiminen, miten tieto- ja viestintätekniikan taitoja koskevaa koulutusta voidaan suunnata palveluyritysten tarpeisiin
- Innovaatiotoiminnan tehostamisen painottaminen tutkimuksen ja kehityksen kuudennen puiteohjelman yhteydessä

•
Toimi 4: Palvelujen esteitä sisämarkkinoilla koskevan systemaattisen tutkimuksen käynnistäminen ongelma-alueiden tunnistamiseksi. Tämän tutkimuksen tuloksia

- analysoidaan niiden avainalueiden tunnistamiseksi, joilla rikkomisesta aiheutuvia menettelyjä on syytä nopeuttaa
- käytetään komission Internet-sivuston "Vuoropuhelu yritysten ja kansalaisten kanssa" kehittämisessä
- esitellään jäsenvaltioiden korkean tason asiantuntijoiden foorumille ja asianosaisille, jotta tunnistetuista ongelmista voidaan keskustella ja niitä mahdollisesti ratkaista
- kootaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle esitettävään kertomukseen palvelujen sisämarkkinoiden toiminnasta perustaksi vuoden 2002 toiminnalle.

2002

Vuonna 2001 tehdyn analysoinnin perusteella tunnistetaan palvelujen vapaan liikkuvuuden esteet ja ryhdytään seuraaviin toimenpiteisiin:

Toimi 1: Laaditaan luettelo esteistä, jotka voidaan poistaa perustamissopimuksen periaatteita soveltamalla. Komissio laatii systemaattisen ja kattavan luettelon esteistä, jotka voitaisiin poistaa soveltamalla suoraan perustamissopimusta, mutta joista ei vielä ole aloitettu rikkomisesta johtuvia toimenpiteitä. Luettelo ja vaatimus kaikkien näiden esteiden poistamiseksi tiukassa aikataulussa esitetään jäsenvaltioille. Niissä tapauksissa, joissa rikkomisesta johtuva menettely on jo aloitettu vuonna 2001 tai sitä ennen, menettelyjä jatketaan.

Toimi 2: Käynnistetään muiden kuin lainsäädännöllisten toimien kokonaisuus. Komissio tekee aloitteita sellaisten lainsäädännön ulkopuolisten esteiden poistamiseksi, jotka voidaan hoitaa vaihtoehtoisin lainsäädännön ulkopuolisin keinoin. Tällaisia keinoja ovat mm. yhteisön käytäntesäännöt, vaihtoehtoiset riitojenratkaisumenettelyt ja tiedotuksen parantaminen.

Toimi 3: Yhdenmukaistamistoimenpiteet. Horisontaalisten esteiden poistamiseksi ehdotetaan välinettä, joka koostuu seuraavista osista:

- Sellaisten vaatimusten kohdennettu yhdenmukaistaminen, jotka vaikuttavat useisiin aloihin tai joilla on seurannaisvaikutuksia eri toimialoille niin, että yleishyödyllisten tavoitteiden suojan korkea taso säilyy.
- Mekanismin luominen sen varmistamiseksi, että kaikki Euroopan palveluntarjoajat voivat hyödyntää sisämarkkinoita kotimarkkinoinaan vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen tehokkaan soveltamisen kautta.
- Menettelyjen luominen markkinoiden ja lainsäädännön muuttumiseen varautumiseksi, jotta vältetään riski sisämarkkinoiden uudelleen pirstaloitumiseen ja jotta tarve yhteisön lainsäädännön laatimiseen havaitaan varhaisessa vaiheessa.

Jos sääntelyesteitä ei voida hoitaa tällaisella horisontaalisella välineellä, käytetään **muita yhdenmukaistamistoimia**. Saatujen kokemusten valossa muut yhdenmukaistamistoimet voivat tulla kysymykseen aloilla, joihin liittyy merkittäviä terveyden ja kuluttajien suojelun näkökohtia.

RAHOITUSSELVITYS

1. TOIMENPITEEN NIMI

Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille - Palvelujen sisämarkkinastrategia.

2. BUDJETTIKOHTA / -KOHDAT

B5-3001 - Sisämarkkinoiden strategiaohjelma

B5-3002B - Sisämarkkinoiden toiminta ja kehittäminen

3. OIKEUSPERUSTA

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle - Palvelujen sisämarkkinastrategia (Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 47, 49, 55, 95 ja 157 artikla)

4. TOIMENPITEEN KUVAUS

4.1 Toimenpiteen yleistavoite

Palvelualojen merkitys Euroopan talouden vetureina kasvaa. Lissabonin Eurooppa-neuvosto pyysikin komissiota esittämään uuden sisämarkkinastrategian palvelujen esteiden poistamiseksi. Tämä strategia on avaintekijä pyrittäessä luomaan Euroopasta maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin osaamistalous, jossa on edellytykset kestäväan talouskasvuun, entistä useampien ja parempien työpaikkojen luomiseen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisäämiseen.

Tekniikan muuttumisen myötä palvelujen vapaan liikkuvuuden kaikki perusteettomat esteet on ehdottomasti poistettava. Yritysten kilpailukyky on yhä enemmän sidoksissa palvelujen onnistuneeseen suunnitteluun ja hallinnointiin sekä siihen, että palvelut sisällytetään onnistuneesti yrityksen operaatioihin ja myyntiin. Monet teollisuusyritykset tarjoavat nykyisin tavaroiden lisäksi myös palveluja arvonlisäyksen luomiseksi ja erottuakseen kilpailijoistaan. Palvelujen tehokkaasta tuottamisesta on tämän vuoksi tullut kilpailua edistävä tekijä. Mahdollisuus saada korkealaatuisia ja tehokkaita palveluja vaikuttaa selvästi Euroopan kansalaisten elämänlaatuun. Tämän vuoksi on syytä yleisesti huoleen, mikäli käytössä on perusteettomia ja poistettavissa olevia esteitä, joiden vuoksi palvelutoiminta on toteutettava kansallisesti eikä sisämarkkinoiden tasolla.

Vastauksena komissiolle ja jäsenvaltioille osoitettuun Lissabonin Eurooppa-neuvoston pyyntöön käynnistää kokonaisvaltainen sisämarkkinastrategia palvelujen esteiden poistamiseksi komissio esittää tiedonannon ensimmäisenä vaiheena prosessissa, jonka avulla sisämarkkinat sopeutetaan palvelujen tarjoamisen ja toimittamisen perinpohjaisiin muutoksiin.

Palvelujen esteiden poistamisen politiikka rakentuu sisämarkkinapolitiikan viimeaikaisille konkreettisille saavutuksille ja menetelmille, jotka ovat hioutuneet vuoden 1997 sisämarkkinoiden toimintasuunnitelman ja Euroopan sisämarkkinoiden strategian täytäntöönpanossa. Näiden kokemusten perusteella on syytä korostaa tarvetta tasapainon saavuttamiseen sääntelyn ja sääntelyn ulkopuolisten toimien välillä sekä yhdenmukaistamisen

ja vastavuoroisen tunnustamisen välillä ja kaikkien asianosaisten osallistumista alkuvaiheesta lähtien.

Komissio selvittää, onko palvelutoimintaa koskeva sääntelykehys vanhentunut tekniikan ja markkinoiden muutosten takia, ja onko olemassa muita esteitä, joiden vuoksi yritykset ja yksityishenkilöt eivät voi käyttää tarjolla olevia palveluita rajojen yli. Työssä käytetään ulkopuolelta hankittuja tietoja (kyselytutkimus ja seurantatutkimus) ja komission omia analyysejä, ja siihen osallistuu jäsenvaltioiden edustajista koostuva asiantuntijaryhmä.

Komissio aikoo tutkia kuutta pääaihetta, jotka ovat

.

1. yrityksen perustamiseen liittyvät esteet
2. esteet, jotka estävät yrityksiä ja yksityisiä kuluttajia käyttämästä palveluja
3. yritysten myynninedistämistoiminnan esteet
4. yritysten jakelutoiminnan esteet (myös vähittäismyynti)
5. myynnin ja sopimuksen teon yhteydessä ilmenevät esteet
6. tehokkaan myynninjälkeisen toiminnan esteet, jotka aiheutuvat järjestelmän puutteista.

Komissio selvittää nämä esteet perusteellisesti ja ehdottaa sitten soveltuvia lainsäädännöllisiä ja muita toimia.

4.2 Toimenpiteen kesto ja sen uusimista tai voimassaolon jatkamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt

2001 - 2002

5. MENOJEN JA TULOJEN LUOKITUS

6. MENO- / TULOLAJI

Pääasiallinen vaikutus liittyy henkilöresursseihin. Tarvitaan myös kvantitatiivista ja kvalitatiivista tietoa, jonka perusteella voidaan tarkasti määritellä millaisia esteitä palvelujen tuottajilla ja käyttäjillä on ja millaisia seurannaisvaikutuksia näillä esteillä on muille talouden osa-alueille. Tutkimusten ja selvitysten kokonaiskustannuksiksi arvioidaan 0,85 miljoonaa euroa.

7. RAHOITUSVAIKUTUKSET

Sisämarkkinoiden pääosasto

(tuhatta euroa)

B5-3001	2001	2002	Yhteensä
Yksi tutkimus palvelujen toimittajien ja käyttäjien kohtaamien esteiden arvioinnista	300	-	300
Yhteensä	300	-	300

Yritystoiminnan pääosasto

B5-3002B	2001	2002	Yhteensä
Yksi palvelualaa koskeva tilastollinen tutkimus	100	-	100
Yksi tutkimus aineettoman omaisuuden mittaamisesta	250	-	250
Yksi tutkimus tilinpitostandardeista	100	-	100
Yksi tutkimus tieto- ja viestintätekniikan koulutuksesta	100	-	100
Yhteensä	550	-	550

Kokonaismäärä

B5-3001 + B5-3002B	2001	2002	Yhteensä
Yhteensä	850	-	850

8. PETOSTENVASTAISET TOIMENPITEET

Kulujen oikeellisuus todennetaan tarkastamalla, että tehtävät on oikein suoritettu ennen maksamista ottaen huomioon sopimuksen velvoitteet ja talouden ja moitteettoman varainhoidon periaatteet. Kaikkiin komission ja toimeksisaajien välisiin sopimuksiin sisällytetään petostenvastaiset säännökset (todentaminen, raportit jne.).

9. KUSTANNUSTEHOKKUUSANALYYSI

Koska palvelut muodostavat suuren osan EU:n taloudesta, komission horisontaalisilla aloitteilla esteiden poistamiseksi on todennäköisesti vaikutusta henkilöresursseihin. Tiedonannossa hahmotellun työn määrä on suuri, työ on luonteeltaan uutta ja aikataulu on

tiukka. Siksi tehokkainta on käyttää kokenutta henkilöstöä intensiivisesti (ks. kohta 10) suhteellisen lyhyen ajan (2 vuotta).

Henkilöstöä tarvitaan seuraavasti:

4 tointa - sääntelyyn liittyvien esteiden arviointi

2 tointa - esteiden vaikutusten ja seurannaisvaikutusten taloudellinen analysointi EU:n taloudessa kokonaisuutena

4 tointa - yhdenmukaistamisen ja muiden esteiden poistamiseen liittyvien ehdotusten valmistelu

Tuki: 2 C-virkaa

Koordinointi: 0,5 A-virkaa

Koska sekä esteiden arviointi että ehdotusten laatiminen niiden poistamiseksi on hyvin arkaluonteista työtä, ja koska työ edellyttää läheistä yhteistyötä komission muiden yksiköiden, muiden toimielinten ja jäsenvaltioiden kanssa, töiden ulkoistaminen on tehokkainta rajoittaa kohdassa 7 mainittuihin tutkimuksiin.

9.1 Erityiset ja määrälliset tavoitteet; kohdeväestö

Kun sääntelykehys sopeutetaan tiedonannossa ehdotetun politiikan mukaisesti markkinoiden muutoksiin, varsinkin tekniikan kehityksestä johtuviin, palvelujen käyttäjät ja tuottajat voivat toimia entistä tehokkaammin sisämarkkinoilla. Määrälliset mittaukset tehdään käyttämällä sisämarkkinapolitiikan tavanomaisia arviointivälineitä: kahdesti vuodessa ilmestyvää sisämarkkinoiden tulostaulua, vuosittaista sisämarkkinoiden yritystutkimusta, komission vuosittaista kertomusta kilpailusta sekä komission vuosittaista kertomusta tuote- ja pääomamarkkinoiden toiminnasta (Cardiff-raportti).

9.2 Toimenpiteen perustelut

Tiedonanto on vastaus Lissabonin Eurooppa-neuvoston pyyntöön esittää kokonaisvaltainen sisämarkkinastrategia palvelualan esteiden poistamiseksi. Tiedonannossa otetaan huomioon se, että tietoyhteiskunnalla on suuri vaikutus siihen, miten palveluja voidaan tuottaa sekä verkkoympäristössä että muualla. Innovaatioiden entistä nopeampi leviäminen vaikuttaa kaikkeen palvelujen tuottamiseen, sillä se lisää kilpailua ja lyhentää investointien tuottoaikaa. Tämän kompensoimiseksi tarvitaan nyt enemmän kuin koskaan aikaisemmin maantieteellisesti entistä laajempaa markkina-aluetta.

9.3 Toimenpiteen seuranta ja arviointi

Komissio aikoo esittää välipäätelmänsä tarvittavista toimenpiteistä Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuoden 2001 lopulla ja mahdolliset lainsäädäntöehdotuksensa ja loppuarvioinnin vuoden 2002 lopulla.

10. HALLINTOMENOT (TALOUSARVION PÄÄLUOKKA III, OSA A)

Henkilöstön ja hallinnon osalta tarvittavat resurssit on katettava hallinnoivalle pääosastolle myönnettyistä määrärahoista.

10.1 Vaikutus henkilöstömäärään

Kokonaisvaikutus

Henkilöstön laji		Toimenpiteen hallinnointiin osoitettava henkilöstö		joista		Kesto
		Vakituinen henkilöstö	Määräaikainen henkilöstö	käyttämällä asianomaisessa PO:ssa tai yksikössä olemassa olevaa henkilöstöä	käyttämällä lisähenkilöstöä	
Virkamiehet tai väliaikaiset toimihenkilöt	A	5,5		2,5	3	2 vuotta
	B	0		0	0	
	C	2		1	1	
Muu henkilöstö (kansalliset asiantuntijat, tilapäinen henkilöstö)		5		1	4	2 vuotta
Yhteensä		12,5		4,5	8	

Suurin osa henkilöstötarpeesta kohdistuu vuoden 2001 puoliväliin.

10.2 Lisähenkilöstön taloudellinen kokonaisvaikutus

(euroa)

Henkilöstön laji		Toimenpiteen hallinnointiin osoitettava henkilöstö		Määrä
		Vakituinen henkilöstö	Määräaikainen henkilöstö	
Virkamiehet tai väliaikaiset toimihenkilöt	A	5,5 * 108 000 * 2 vuotta		1 188 000
	B			
	C	2 * 108 000*2 vuotta		432 000
Muut (kans. asiantuntijat)			4 * 40 704 *2 vuotta	499 580
Muut (tilapäiset)			1 * 86 974*2 vuotta	
Yhteensä		1 620 000	499 580	2 119 580

10.3 Toiminnasta aiheutuva muu hallinnollisten menojen lisäys

(tuhatta euroa)

Budjettikohta(nu mero ja nimike)	Määrä		Laskentatapa
	2001	2002	
A – 7010 työ- matkakulut	19,5	19,5	2 * 9 750 euroa vuodessa Päivän vierailu kussakin EU:n pääkaupungissa = 650 euroa * 15 pääkaupunkia = 9 750 euroa vuodessa.
A – 7030, kokoukset (asiantuntija- ryhmän mukana)	35,4	35,4	(Enintään) neljä kokousta vuodessa. 15 jäsenvaltiota * 590 euroa *4 = 35 400 euroa.
Yhteensä	54,9	54,9	

Määrärahat otetaan sisämarkkinoiden pääosaston nykyisestä talousarviosta.